

Tautologier

	P	Q	(P & Q)	-> Q		P	Q	(P & Q) & !P	-> Q		P	Q	(P v Q)	v !(P & Q)
0)	T	T	T	T	0)	T	T	F	T	0)	T	T	T	T
1)	T	F	F	T	1)	T	F	F	T	1)	T	F	T	F
2)	F	T	F	T	2)	F	T	F	T	2)	F	T	T	F
3)	F	F	F	T	3)	F	F	F	T	3)	F	F	F	F

En tautologi er et utsagn som alltid er sant, det vil si som har T i hver linje av sannhetsverditabellen.

Utsagnslogisk/Tautologisk konsekvens

	P	Q	P & !Q	P v (P & !Q)
0)	T	T	F	T
1)	T	F	T	T
2)	F	T	F	F
3)	F	F	F	F

	P	Q	P & (P -> Q)	P & Q
0)	T	T	T	T
1)	T	F	F	F
2)	F	T	F	F
3)	F	F	F	F

	P	Q	(P & !Q) -> (P v (P & !Q))
0)	T	T	T
1)	T	F	T
2)	F	T	T
3)	F	F	T

	P	Q	(P & (P -> Q)) -> (P & Q)
0)	T	T	T
1)	T	F	T
2)	F	T	T
3)	F	F	T

Et utsagn B er en tautologisk konsekvens av et utsagn A hvis og bare hvis B alltid er sann når A er sann. (Altså hviss B er sann i alle linjer der A er sann.).

Altså: B er en tautologisk konsekvens av A hvis og bare hvis $(A \rightarrow B)$ er en tautologi.

Biimplikasjon/Biconditional $\leftrightarrow$

$(A \leftrightarrow B)$ har samme sannhetsverditabell som $((A \rightarrow B) \wedge (B \rightarrow A))$

A	B	$A \Leftrightarrow B$
T	T	T
T	F	F
F	T	F
F	F	T

A	B	$(A \Rightarrow B)$	&	$(B \Rightarrow A)$
T	T	T	T	T
T	F	F	F	T
F	T	T	F	F
F	F	T	T	T

“hvis og bare hvis” (forkortet hviss) oversettes med $\leftrightarrow$

Øversettelse

Jeg spiser det bare hvis det er godt
jeg spiser det $\rightarrow$ det er godt

Jeg er kresen

Jeg spiser det hvis det er godt
jeg spiser det $\leftarrow$ det er godt
det er godt $\rightarrow$ jeg spiser det

Jeg er glupsk

Jeg spiser det hvis og bare hvis det er godt
jeg spiser det $\leftrightarrow$ det er godt
Jeg spiser det hviss det er godt
I eat it iff it is good

Jeg er glupsk men kresen

(Utsagnslogisk/Tautologisk) ekvivalens

P	Q	P & (P -> Q)	P & Q
T	T	T	T
T	F	F	F
F	T	F	F
F	F	F	F

P	Q	(P & (P -> Q)) <-> (P & Q)
T	T	T
T	F	T
F	T	T
F	F	T

To utsagn A og B er (tautologisk) ekvivalente hvis (og bare hvis) de alltid har samme sannhetsverdi (er sanne i de samme linjene av sannhetsverditabellen)

Altså: A og B er en tautologisk ekvivalente hvis og bare hvis $(A \leftrightarrow B)$ er en tautologi.

Ekvivalens

Vi skriver $A \equiv B$ hvis A og B er ekvivalente

Eksempler:

$$((A \vee B) \wedge C) \equiv ((A \wedge C) \vee (B \wedge C))$$

$$((A \vee B) \vee C) \equiv (A \vee (B \vee C))$$

$$((A \wedge B) \wedge C) \equiv ((A \wedge (B \wedge C))$$

$$\neg(A \vee B) \equiv (\neg A \wedge \neg B)$$

Mengder

Mengder med samme elementer er like:

Elementer er ikke ordnet:

$$\{1,2,3\} = \{3,1,2\}$$

Antall forekomster telles ikke:

$$\{1,1,2,3,3,3\} = \{1,2,3\}$$

Element og delmengde

$$3 \in \{1, 3, 5\}$$

$$\{3\} \subset \{1, 3, 5\}$$

$$\{1, 3\} \subset \{1, 3, 5\}$$

$$\{1, 3, 5\} \subset \{1, 3, 5\}$$

OBS: $\subset$ brukes mange (de fleste...) steder for å angi såkalt *ekte delmengde*. For delmengde bruker man da symbolet $\subseteq$

Mengder kan inneholde mengder

$$\{1,2,3\} \in \{\emptyset, \{1\}, \{2\}, \{3\}, \{1,2\}, \{1,3\}, \{2,3\}, \{1,2,3\}\}$$

Vi kan også ha blandete mengder:

$$\{1,2\} \in \{1,2,\emptyset,\{1\},\{2\},\{1,2\}\}$$

$$\{1,2\} \subset \{1,2,\emptyset,\{1\},\{2\},\{1,2\}\}$$

Mengdeoperasjoner og “regneregler”

Snitt $\cap$ $(A \cup B) \cap C = (A \cap C) \cup (B \cap C)$

Union $\cup$ $(A \cup B) \cup C = A \cup (B \cup C)$

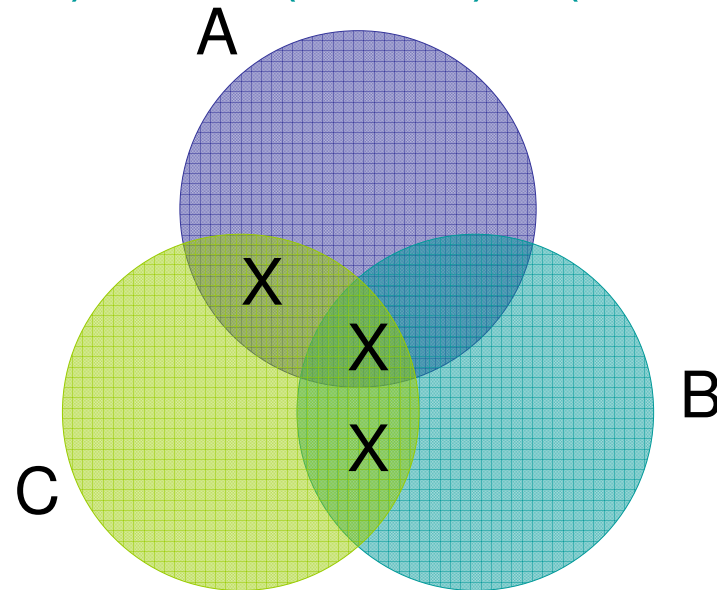
Komplement $'$ $(A \cap B) \cap C = (A \cap (B \cap C))$

$$(A \cup B)' = (A' \cap B')$$

etc.

Venn-diagram

$$(A \cup B) \cap C = (A \cap C) \cup (B \cap C)$$

Regneregler vs. ekvivalenser

$$(A \cup B) \cap C = (A \cap C) \cup (B \cap C)$$

$$((A \vee B) \wedge C) \equiv ((A \wedge C) \vee (B \wedge C))$$

$$(A \cup B) \cup C = A \cup (B \cup C)$$

$$((A \vee B) \vee C) \equiv (A \vee (B \vee C))$$

$$(A \cap B) \cap C = (A \cap (B \cap C))$$

$$((A \wedge B) \wedge C) \equiv ((A \wedge (B \wedge C))$$

$$(A \cup B)' = (A' \cap B')$$

$$\neg(A \vee B) \equiv (\neg A \wedge \neg B)$$

”Mengdebygger”

$\{x \mid x \text{ er sann\&sann}\} = \text{mengden av ting som er sann\&sann}$

Eksempler

$$\{x \mid x \subset \{1,2\}\} = \{\emptyset, \{1\}, \{2\}, \{1,2\}\}$$

$$\{x \mid x = 1 \vee x = 2\} = \{1,2\}$$

$$\{x \mid x \in A \vee x \in B\} = A \cup B$$

Utvidet "Mengdebygger"

$$\{x + 1 \mid x \in \{1, 3, 6, 8\}\} = \{2, 4, 7, 9\}$$

$$\{x + y \mid x \in \{1, 3, 6, 8\} \ \& \ y \in \{1, 2\}\} = \{2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10\}$$

$$\begin{aligned} \{x + y \mid x \in \{1, 3, 6, 8\} \ \& \ y \in \{1, 4\}\} &= \{2, 5, 4, 7, 7, 10, 9, 12\} \\ &= \{2, 4, 5, 7, 7, 9, 10, 12\} \\ &= \{2, 4, 5, 7, 9, 10, 12\} \end{aligned}$$

Flere begreper denne uken

<p>Strenger over alfabet A Den tomme strengen Λ Konkatenering av strenger</p>	<p>Tuppel/sekvens vs. mengde Kartesisk produkt av mengder Aritet av relasjon Graf og digraf</p>
<p>Språk over alfabet A Produkt LM av språk L og M L^* L^+ $L^0, L^1, L^2, L^3, \text{ etc.}$</p>	<p>Funksjoner Argument, verdi Domene, kodomene Bilde(image) av mengde Aritet av funksjon Funksjoner vs. relasjoner Eksempel: Sannhetsfunksjoner</p>

Mengder versus sekvenser

$$\{2,5,4,7,7,10,9,12\} = \{2,4,5,7,7,9,10,12\} = \{2,4,5,7,9,10,12\}$$

$$(2,5,4,7,7,10,9,12) \neq (2,4,5,7,7,9,10,12) \neq (2,4,5,7,9,10,12)$$

Altså: Antall og plassering teller

Sekvens av lengde 2 kalles (ordnet) par

(2,5) (5,2) (2,2)

Flere begreper denne uken

<p>Strenger over alfabet A Den tomme strengen Λ Konkatenering av strenger</p>	<p>Tuppel/sekvens vs. mengde Kartesisk produkt av mengder Aritet av relasjon Graf og digraf</p>
<p>Språk over alfabet A Produkt LM av språk L og M L^* L^+ $L^0, L^1, L^2, L^3, \text{ etc.}$</p>	<p>Funksjoner Argument, verdi Domene, kodomene Bilde(image) av mengde Aritet av funksjon Funksjoner vs. relasjoner Eksempel: Sannhetsfunksjoner</p>

Kartesisk produkt, $\times$

$$A \times B = \{(x,y) \mid x \in A \ \& \ y \in B\}$$

(dette er definisjonen av kartesisk produkt)

Eksempler:

$$\{1,3,6,8\} \times \{1,4\} = \{(1,1),(1,4),(3,1),(3,4),(6,1),(6,4),(8,1),(8,4)\}$$

Flere begreper denne uken

Strenger over alfabet A
Den tomme strengen Λ
Konkatenering av strenger

Tuppel/sekvens vs. mengde
Kartesisk produkt av mengder
Aritet av **relasjon**
Graf og digraf

Språk over alfabet A
Produkt LM av språk L og M
 L^*
 L^+
 $L^0, L^1, L^2, L^3, \text{ etc.}$

Funksjoner
Argument, verdi
Domene, kodomene
Bilde(image) av mengde
Aritet av funksjon
Funksjoner vs. relasjoner
Eksempel: Sannhetsfunksjoner

Eksempel: Alfabet $A = \{a,b,c\}$

Fra dette kan vi lage strengene

Λ

a b c

aa ab ac ba bb bc ca cb cc

aaa aab aac aba abb abc aca acb acc baa bab bac

aaaa aaab aaac aaba aabb aabc aaca acb aacc osv.

aaaaa aaaab aaaac aaaba aaabb aaabc aaaca aabaa

aaaaaa aaaaaab aaaaaac aaaaaba aaaaabb aaaaabc ;

Konkatenering av strenger

$$ab \cdot bc = abbc$$

$$abbc \cdot \Lambda = abb \cdot c = ab \cdot bc = abb \cdot c = abbc \cdot \Lambda = abbc$$